

УДК 343.9

С. Халимон,

доктор юридичних наук, доцент,
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького

В. Половніков,

кандидат юридичних наук, доцент,
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького

П. Волинець,

кандидат психологічних наук,
Національна академія Державної прикордонної служби України
імені Богдана Хмельницького

ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВА ПРОФІЛАКТИКА У СИСТЕМІ ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ НА ДЕРЖАВНОМУ КОРДОНІ УКРАЇНИ

Анотація. В статті висвітлено основні напрями пошуку ефективних шляхів протидії злочинам. Визначено, що оперативно-розшукова діяльність та її складова оперативно-розшукова профілактика являє собою ефективний комплекс заходів запобігання злочинам. Серед основних проблем здійснення оперативно-розшукової профілактики на державному кордоні України є труднощі з впровадженням оперативно-профілактичного обліку. На основі аналізу можливостей Державної прикордонної служби України щодо використання баз даних констатовано, що вони потребують модернізації, а використання продуктів аналітичної діяльності — відповідного нормативно-правового врегулювання. Це має стати важливим підґрунтям для здійснення оперативно-розшукової профілактики у системі протидії злочинам на державному кордоні України.

Ключові слова: оперативно-розшукова діяльність, оперативно-розшукова профілактика, оперативно-профілактичний облік.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Забезпечення прав, свобод визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави. Серед основних напрямків забезпечення державою прав та свобод людини є

боротьба із злочинністю. Дієвим засобом протидії злочинності була, є і буде оперативно-розшукова діяльність [1].

Юридична наука і практика України впродовж останніх десятиліть відшукує нові ефективні шляхи протидії злочинам, зміст яких буде спрямований на гуманізацію системи кримінальної юстиції. Це свідчить про те, що проблеми припинення, запобігання, попередження та профілактики злочинів залишаються актуальними

як для вітчизняної науки, так і для зарубіжної. Серед ефективних заходів запобігання злочинам можна розглядати і заходи оперативно-розшукової діяльності. Перш за все, необхідність їх застосування актуалізується соціально-політичними та економічними потрясіннями у державі (анексія Автономної республіки Крим, агресія Російської Федерації на сході України, терористичні загрози), адже оперативно-розшукова діяльність в таких умовах може бути одним із дієвих засобів запобігання злочинам.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано вирішення даної проблеми та на які опирається автор. Проблеми оперативно-розшукової профілактики (превенції), активно дискутуються у вітчизняній та зарубіжній літературі. Як зазначають В.В. Шендрик та М.М. Перепелиця, у зв'язку з останніми подіями на сході, в Україні різко загострилась оперативна обстановка. Почали активно формуватися бандитські формування. Як показує практика Північного Кавказу, подібний сплеск бандитизму часто переростає у симбіоз бандитизму та тероризму [2, с. 133]. Простежується негативна тенденція до збільшення злочинів за ст. 257 Кримінального кодексу України (бандитизм), кількість зареєстрованих терористичних актів порівняно з 2013 роком збільшилась в сотні разів. Левова частка учасників банд та злочинних організацій можуть бути представниками незаконних воєнізованих збройних формувань, що діють в зоні проведення Операції об'єднаних сил (далі — ООС).

Наведене свідчить про необхідність посилення оперативно-розшукової складової в діяльності правоохоронних органів, у тому числі у формі оперативно-розшукової профілактики,

як невід'ємної складової обов'язків оперативних підрозділів.

Окремі аспекти удосконалення оперативно-розшукової діяльності Державної прикордонної служби (далі — ДПС) України розглядав у своїх роботах А.М. Притула [3]. Основну увагу автор зосередив на питаннях порядку заведення оперативно-розшукових справ, допустимості доказів, які отримуються у кримінальному процесі та оперативно-розшуковій діяльності оперативних підрозділів ДПС України. Також запропоновано ряд законодавчих пропозицій щодо регламентації оперативно-розшукової діяльності та боротьби з тероризмом.

Особу, як об'єкт оперативно-розшукової кримінології та мету оперативно-розшукової профілактики злочинів досліджували у своїй публікації А.В. Биков, С.С. Зенін, О.В. Кудряшов [4].

З точки зору дотримання прав людини проблеми використання баз даних правоохоронними органами для ефективного розслідування та кримінального переслідування досліджував Begüm Bulak Uygun [5]. Вказаний автор зазначає, що останнім часом зростає тенденція та потреба правоохоронних органів використовувати великі дані особливо складні, коли вони зберігаються за кордоном. У зв'язку із цим виникають проблеми захисту персональних даних. Тобто існує специфіка взаємозв'язку між правом на приватність, запобіганням та боротьбою із злочинністю [5, с. 89].

В.В. Шендрик та М.В. Стацак під оперативно-розшуковою превенцією розуміють організаційно-тактичну форму оперативно-розшукової діяльності, яка здійснюється у процесі оперативно-розшукового прогнозування та профілактики злочинності за допомогою використання дозволених на-

ціональним законодавством оперативно-розшукових можливостей (заходів, засобів та сил) [6, с. 385].

І.О. Крепаков вважає, що оперативно-розшукова профілактика злочинів — це напрям діяльності (обов'язок) оперативних підрозділів, що має за мету вжиття певних методів та заходів, спрямованих на встановлення і усунення причин та умов, тобто об'єктивних факторів дійсності, що можуть вплинути на особистість, сприяючи формуванню у неї злочинної установки, а також виявлення індивідуальних ознак схильності особи до вчинення злочину з метою здійснення превентивної психокорекції свідомості [7, с. 109].

Досить вдало і лаконічно формулює завдання оперативно-розшукової профілактики злочинів, як напряму оперативно-розшукової діяльності В.І. Василінчук. Вказаний автор зазначає, що оперативно-розшукова профілактика забезпечує один із принципів, а саме наступальності (оперативності), спрямованості на упередження. Отже, завдання оперативно-розшукової профілактики злочинів слід визначити пріоритетним щодо інших завдань оперативно-розшукової діяльності, оскільки в разі його виконання немає потреби у вирішенні двох інших — припинення та розкриття. У класичному варіанті оперативно-розшукова профілактика передбачає комплекс оперативно-тактичних дій, спрямованих на недопущення злочину, припинення кримінальної діяльності на стадії підготовки або навіть на стадії злочинного задуму [8, с. 89].

Отже позиції переважної більшості вчених зводяться до того, що оперативно-розшукова профілактика є обов'язком оперативних підрозділів, закріпленим на рівні Закону України «Про оперативно-розшукову діяль-

ність» (ч. 1 ст. 7), де зазначено, що оперативні підрозділи у межах своїх повноважень відповідно до законів, що становлять правову основу оперативно-розшукової діяльності, зобов'язані вживати необхідних оперативно-розшукових заходів щодо попередження, своєчасного виявлення і припинення злочинів та викриття причин і умов, які сприяють вчиненню злочинів, здійснювати профілактику правопорушень. Розглядаючи оперативно-розшукову профілактику у системі протидії злочинам на державному кордоні ми будемо виходити з того, що вона виступає однією із форм оперативно-розшукової діяльності.

Формування мети статті. Метою статті є висвітлення ролі оперативно-розшукової профілактики у системі протидії злочинам на державному кордоні України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Багатолітній досвід людства у сфері протидії злочинності неминуче приводить до логічного висновку, що легше попередити злочин, ніж його розкрити та покарати винного. Видатні дослідники минулого, аналізуючи різноманітні проблеми суспільного життя, приділяли підвищену увагу злочинності, вказуючи на досить глибокі корені цього соціально-негативного явища, його причини, шляхи і засоби боротьби з ним (Ч. Беккарія, Ш. Монтеск'є).

ДПС України, як один із суб'єктів здійснення оперативно-розшукової діяльності, виконує завдання по боротьбі зі злочинністю та протидії незаконній міграції на державному кордоні України, в межах контрольованих прикордонних районів, а також на лінії розмежування в зоні проведення ООС.

Отже, одним із важливих напрямів протидії злочинності в цілому

і злочинам, протидія яким входить до компетенції ДПС України, є їх припинення на стадії готування та замаху. Серед основних напрямів оперативно-розшукової протидії злочинам на державному кордоні України необхідно визначити такі:

— здійснення заходів із створення умов для попередження, своєчасного виявлення і припинення злочинів;

— вжиття заходів по виявленню причин і умов, які сприяють вчиненню злочинів;

— проведення профілактичних заходів серед осіб, які схильні до вчинення злочинів.

Така форма оперативно-розшукової діяльності як оперативно-розшукова профілактика передбачає вивчення оперативним шляхом повідомлень і фактів, пов'язаних із причинами вчинення злочинів і умовами, що сприяють їхньому вчиненню, а також осіб, взятих на облік, що задумують та готують злочини.

Використання такої форми оперативно-розшукової діяльності оперативними підрозділами ДПС України має вагоме значення. Адже оперативна інформація про осіб і факти, що представляють оперативний інтерес, отримана від конфідентів та в процесі оперативного пошуку, не може бути реалізована, як правило, без повторної перевірки. Тільки переконавшись у вірогідності інформації, оперативний працівник може прийняти обґрунтоване правове рішення.

Отже, оперативно-розшукова профілактика має тісний зв'язок з кримінологічною наукою. Так, В.П. Кушпін зазначає, що кримінологічна інформація використовується для прийняття ефективних управлінських рішень, вибору найбільш доцільної методики проведення оперативно-розшукової профілактики. Кримінологічна інформація

є допоміжним елементом, засобом оперативно-розшукової профілактики як особливого виду соціальної практики. Своєчасне надходження кримінологічної інформації, у необхідних для оперативно-розшукової профілактики обсягах, позитивним чином позначається на організованості такої діяльності [9, с. 92].

Теоретичні основи оперативно-розшукової профілактики формувалися одночасно з теорією оперативно-розшукової інформації. Власне профілактика передбачала і ґрунтувалася на інформаційно-аналітичному й інформаційно-прогностичному забезпеченні оперативно-розшукової діяльності [10, с. 185]. Саме попередня оперативна перевірка первинної оперативно-значимої інформації і її реалізація здійснюються в такій формі оперативно-розшукової діяльності як оперативно-розшукова профілактика злочинів.

У рамках оперативно-розшукової профілактики злочинів забезпечується:

— попередня оперативна перевірка вірогідності первинної інформації і збір додаткової інформації про осіб і факти, що представляють оперативний інтерес для оперативних підрозділів;

— виявлення ознак злочинів і використання отриманих даних з метою запобігання, припинення, розкриття злочинів;

— розшук злочинців чи осіб, що ухиляються від відбування покарання;

— виявлення й усунення умов та причин, які сприяють вчиненню злочинів;

— встановлення осіб, причетних до вчинення злочинів, а також осіб, які виношують наміри вчинити злочини;

— формування оперативно-профілактичних обліків.

Як форма оперативно-розшукової діяльності, оперативно-розшукова

профілактика злочинів являє собою систему оперативно-розшукових заходів, які проводяться оперативними працівниками, спрямованих на: попередню оперативну перевірку первинної інформації про осіб і факти, що представляють оперативний інтерес; виявлення й усунення причин і умов, які сприяють вчиненню злочинів; виявлення ознак підготовки злочинів; встановлення осіб, причетних до злочинів і здійснення на них профілактичного впливу.

Характеристика оперативно-розшукової профілактики буде неповною без зазначення її безумовного позитивного впливу на стан громадського порядку, громадської безпеки, забезпечення конституційного устрою України. На відміну від інших форм оперативно-розшукової діяльності значна частина заходів оперативно-розшукової профілактики злочинів здійснюються на гласній основі та створює в суспільстві ефект «присутності» правоохоронців, підвищує в громадян відчуття захищеності та позитивно впливає на рівень довіри до правоохоронних органів.

Одним із напрямів оперативно-розшукової профілактики є формування оперативно-профілактичних обліків, як дієвої системи збору, накопичення, оцінки та обробки відповідної оперативно-значимої інформації. На даний час оперативно-профілактичні обліки є важливим засобом оперативно-розшукової профілактики. За допомогою автоматизованих баз даних можна вирішувати такі завдання: аналізувати тенденції розвитку обстановки та виявляти можливі ризики, щодо злочинної діяльності, як в певній місцевості (регіоні, об'єкті) так і за видами злочинів; збирати та обробляти оперативно-значиму інформацію відносно осіб, схильних до протиправної діяль-

ності на державному кордоні України; вивчати тактику протиправної діяльності, її видозміни; виявляти (за певними ознаками) зв'язки, як серед осіб схильних до протиправної діяльності, так і їх можливі зв'язки з представниками правоохоронних органів, тощо.

З цього випливає, що виконання завдань оперативно-розшукової профілактики потребує належного інформаційного та аналітичного забезпечення. З цією метою необхідно створювати інформаційні банки даних, використовувати продукти аналітичної діяльності, тощо.

Діяльність оперативних підрозділів ДПС України з формування оперативно-профілактичних обліків має прояв переважно у формі накопичення інформації, а її аналітична обробка реалізується не у повній мірі. Перш за все, це пов'язано з відсутністю можливостей для здійснення повноцінного аналізу, а також з відсутністю нормативно-правового врегулювання такої діяльності.

Оперативно-профілактичний облік повинен являти собою систему реєстрації, зосередження, збереження даних про осіб, які підлягають постановці на облік, призначену для ефективного інформаційного забезпечення діяльності оперативних підрозділів. Метою створення такої системи є попередження, своєчасне виявлення і припинення злочинів, розшук злочинців тощо.

Оперативно-профілактичні обліки повинні давати можливість у необхідних випадках забезпечити оперативні підрозділи даними про осіб і факти, які представляють оперативний інтерес.

Ефективність оперативно-профілактичного обліку буде забезпечуватися: — створенням (оптимізацією) відповідної нормативно-правової бази,

яка забезпечить дотримання законності в процесі його використання, чітко обґрунтує вимоги та правила роботи з ним;

— своєчасним виявленням і реальною перевіркою осіб, які обґрунтовано можуть підпадати під оперативно-профілактичний облік;

— повною і своєчасною реєстрацією у встановленому порядку осіб, які підпадають під облік, проведенням цілеспрямованих оперативно-профілактичних та інших заходів, що забезпечують недопущення з їх боку злочинів;

— систематизацією і відображенням у відповідних автоматизованих інформаційних системах даних про зареєстровані злочини і причетних до них осіб, створенням необхідних умов для її використання суб'єктами оперативно-розшукової діяльності;

— реальною можливістю програмної адаптації обліків з спеціалізованим програмним забезпеченням, призначеним для аналізу великих об'ємів інформації з різних джерел з метою пошуку зв'язків між подіями, особами, фактами тощо (за необхідності розробка нових або адаптація спеціалізованих програм);

— потенційною можливістю адаптації обліків ДПС України з обліками інших правоохоронних органів;

— конфіденційністю облікових даних, яка буде забезпечена відповідним програмно-апаратним оснащенням обліків, створенням ефективної системи обмеження доступу та допуску до облікової інформації, високим рівнем стійкості баз даних щодо кіберзагроз та інших руйнівних факторів;

— своєчасним і якісним оформленням облікових матеріалів на основі суворого дотримання законності.

Певні напрацювання в ДПС України у цьому відношенні вже є.

Так, на виконання Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів із створення інтегрованої міжвідомчої інформаційно-телекомунікаційної системи щодо контролю осіб, транспортних засобів та вантажів, які перетинають державний кордон, до 2008 року» від 19 квітня 2006 р. № 215-р, ще 2008 року було видано спільний наказ Адміністрації ДПС України, Державної митної служби України, Державної податкової адміністрації України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства закордонних справ України, Міністерства праці та соціальної політики України, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України «Про затвердження Положення про інтегровану міжвідомчу інформаційно-телекомунікаційну систему щодо контролю осіб, транспортних засобів та вантажів, які перетинають державний кордон» від 03.04.2008 р. № 284/287/214/150/64/175/266/75, яким затверджено відповідне положення.

Це положення визначило структуру, складові та порядок користування інтегрованою міжвідомчою інформаційно-телекомунікаційною системою (далі — ІТС) щодо контролю осіб, транспортних засобів та вантажів, які перетинають державний кордон України (далі — система «Аркан»).

Система «Аркан» — це сукупність організаційно-розпорядчих заходів, програмно-технічних та телекомунікаційних засобів, що забезпечують обробку інформації (уведення, приймання, отримання, передавання, реєстрація, зберігання) щодо контролю осіб, транспортних засобів та вантажів, які перетинають державний кордон України, та автоматизований

доступ до інформаційних ресурсів (баз даних) суб'єктів системи «Аркан».

Система «Аркан» отримала між-відомчий державний статус. Суб'єктами системи «Аркан» стали всі відомства, які підписали цей наказ. Розпорядником системи «Аркан» є Адміністрація ДПС України.

Разом з тим, подальший досвід використання цієї системи викликав необхідність її модернізації [11]. Модернізація ІТС призначена для автоматизації процесів обробки інформації щодо: виявлених адміністративних правопорушень, що віднесені до компетенції ДПС України; примусового повернення, примусового видворення іноземців та осіб без громадянства; іноземців та осіб без громадянства, що звернулись за захистом (статусом біженця або додатковим захистом) до посадових осіб органів ДПС України; фактів прийняття та передавання затриманих осіб на виконання угод про реадмісію; осіб, яким відмовлено у перетинанні державного кордону України; ідентифікації за персональними та/або біометричними даними осіб, які вчинили порушення законодавства з прикордонних питань; встановлення факту повторного протягом року вчинення особою однорідного правопорушення, за яке її було піддано адміністративному стягненню; аналізу стану правозастосовної діяльності за компетенцією ДПС України та формування відповідної статистичної звітності; інформаційного забезпечення посадових та службових осіб ДПС України достовірною актуальною інформацією, що потрібна для прийняття ними управлінських рішень.

Метою модернізації ІТС є удосконалення процесів обробки даних щодо результатів правозастосовної діяльності ДПС України, ідентифікації

осіб, що потрапили у сферу її службової відповідальності, та формування статистичної звітності для інформаційного забезпечення у прийнятті управлінських рішень, у тому числі, у сфері міграційного менеджменту, відповідно до Концепції інтегрованого управління кордонами, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 № 1149-р, якою схвалена сучасна модель для узгодженої та скоординованої системи управління кордонами, прийнятої Європейським Союзом, та Стратегії розвитку ДПС України, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 23.11.2015 № 1189-р.

Наразі в ДПС України створено декілька ІТС, інформаційних систем та підсистем (з власними базами даних, що функціонують у межах відомчої інтранет-мережі, які лише частково об'єднані інформаційно і технологічно, а також забезпечена деяка технологічна можливість зв'язку окремих ІТС з аналогічними системами інших центральних органів виконавчої влади за допомогою ІТС «Аркан».

Зокрема в ДПС України функціонує ГАРТ-1 — ІТС прикордонного контролю; ГАРТ-2 — ІТС оперативно-чергової служби; ГАРТ-5 — ІТС інформаційно-аналітичної служби; ГАРТ-10 — ІТС оперативно-розшукової діяльності; ГАРТ-12 — ІТС морської охорони; ГАРТ-17 — ІТС геоінформаційного забезпечення; ГАРТ-21 — ІТС підрозділів внутрішньої безпеки та інші.

Разом з тим, в ІТС «Гарт-5» використовується механізм багаторівневого вертикального файлового обміну інформацією, тому відбувається велика затримка і несинхронність доставлення інформації з підрозділів на рівень Адміністрації ДПС, а через відсутність обміну інформацією між ор-

ганами охорони державного кордону відсутня можливість належної ідентифікації затриманих осіб і перевірки повторності вчинення ними правопорушень, що підпадають під дію законодавства з прикордонних питань [11].

Практичний досвід використання ІТС, що входять до інтегрованої ІТС «Гарт» засвідчив наявність системних недоліків, пов'язаних з неможливістю здійснювати обмін інформацією у онлайн режимі. Накопичення інформації в ІТС здійснюється у ручному режимі, фактично порушено принцип інтегрованості, адже всі підсистеми ІТС «Гарт» є ізольованими одна від одної.

Отже виникає нагальна потреба в модернізації ІТС «Гарт» з огляду на важливе завдання щодо інтеграції суб'єктів управління кордонами до єдиного інформаційного простору. Модернізована система повинна забезпечити користувачам доступ до інформації, що зберігається в ІТС «Гарт-5», в режимі реального часу; зменшити кількість проміжних операцій при введенні інформації в бази даних [11].

На нашу думку, з метою якісного виконання завдань та обов'язків оперативно-розшукової діяльності створена в ДПС України ІТС «Гарт-10» має бути такою, як «Оріон». Інформаційно-пошукова система ІПС «Оріон» призначена для обробки, накопичення та аналізу оперативної інформації відносно осіб, які готують чи скоїли тяжкі злочини і проходять по справах оперативного обліку та за повідомлен-

нями негласного апарату і представляють оперативний інтерес для інших оперативних підрозділів [12, с. 327].

Висновки. ДПС України відповідно до п. 10 ст. 20 Закону України «Про Державну прикордонну службу України» має право створювати і використовувати в інтересах розвідки, контррозвідувального забезпечення охорони державного кордону України, оперативно-розшукової діяльності, участі у боротьбі з організованою злочинністю та протидії незаконній міграції інформаційні системи, у тому числі банки даних щодо осіб, які перетнули державний кордон України, осіб, які вчинили правопорушення, протидію яким віднесено до компетенції ДПС України [13].

Разом з тим, існуючі можливості ДПС України щодо використання баз даних потребують модернізації, а використання продуктів аналітичної діяльності — відповідного нормативно-правового забезпечення. Це має стати важливим підґрунтям для здійснення оперативно-розшукової профілактики у системі протидії злочинам на державному кордоні України. Крім цього, на основі діючої в ДПС України ІТС «ГАРТ» та її підсистем, вважаємо за доцільне, створити відповідну підсистему оперативно-профілактичного обліку, розширити можливості інтегрованої міжвідомчої інформаційно-телекомунікаційної системи «Аркан» та забезпечити міжвідомчий обмін інформацією.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Половніков В.В., Халимон С.І. Проблеми правового регулювання оперативно-розшукової діяльності: пошук шляхів вирішення. Вісник Національної академії Державної прикордонної служби України. Серія : Юридичні науки. 2017. Вип. 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnadrucn_2017_3_4. (дата звернення 06.12.2018).
2. Шендрик В.В., Перепелиця М.М. Оперативно-розшукова протидія бандитизму. Бюлетень Міністерства юстиції України. 2014. С. 131-137.

3. Пritула А.М. Шляхи вдосконалення діяльності оперативних підрозділів Державної прикордонної служби України. Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. 2017. № 11 С. 85-90.
4. Vykov A.V., Zenin S.S., Kudryashov O. V. Personality as an object of investigative criminology. Russian Journal of Criminology, 2018, vol. 12, no. 2, pp. 157-164.
5. Begüm Bulak Uygun Databases and Criminal Procedures in Switzerland and Turkey with Regard to European Council's Standards. Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi-Journal of Penal Law and Criminology. 2017. 5(2) pp. 89-106.
6. Шендрик В.В., Стащак М.В. Теоретичні підходи до визначення поняття «оперативно-розшукова превенція злочинності підрозділами кримінальної поліції». Форум права: електрон. наук. фахове вид. 2017. № 5. С. 382-388. URL: http://nbuv.gov.ua/jpdf/FP_index.htm_2017_5_60.pdf
7. Крепаков І.О. Щодо визначення дефініції «оперативно-розшукова профілактика». Сучасні тенденції розвитку криміналістики та кримінального процесу. Харків, 2017. С. 108-110.
8. Василичук В.І. Оперативно-розшукова профілактика як форма оперативно-розшукової діяльності. Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2012. №2 (4) С. 89-98.
9. Кушпін В.П. Оперативно-розшукова профілактика та криминологічна інформація. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. Юриспруденція. 2015. №13. Том. 2. С. 90-92.
10. Овчинский С.С. Оперативно-розыскная информация : учеб. М. : ИНФРА-М, 2000. 367 с.
11. Інформаційно-телекомунікаційна система інформаційно-аналітичної діяльності Державної прикордонної служби України, шифр — «ГАРТ-5», технічне завдання на модернізацію.
12. Бандурка О.М. Оперативно-розшукова діяльність. Частина I: Підручник. Харків: вид-во Нац. ун-ту внутр. справ, 2002. 336 с.
13. Про Державну прикордонну службу України : закон України від 03.04.2003 № N 661-IV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15> (дата звернення 06.12.2018).

Халимон С.И., Половников В.В., Вольнец П.П.

Оперативно-розыскная профилактика в системе противодействия преступлениям на государственной границе Украины.

Анотація. В статье освещены основные направления поиска эффективных путей противодействия преступлениям. Определено, что оперативно-розыскная деятельность и ее составная часть оперативно-розыскная профилактика является эффективным комплексом мер противодействия преступлениям. Среди основных проблем осуществления оперативно-розыскной профилактики на государственной границе Украины названы трудности внедрения оперативно-профилактического учета. На основании анализа возможностей Государственной пограничной службы Украины по использованию баз данных констатировано, что они требуют модернизации, а использование продуктов аналитической деятельности — соответствующего нормативно-правового урегулирования. Это должно стать важным подспорьем для осуществления оперативно-розыскной профилактики в системе противодействия преступлениям на государственной границе Украины.

Ключевые слова: оперативно-розыскная деятельность, оперативно-розыскная профилактика, оперативно-профилактический учет.

S. Khalymon, V. Polovnikov, P. Volynets

Operational and Investigative Prevention in the System of Combating Crime at the State Border of Ukraine.

Summary. The article highlights the main directions of finding effective ways to counteract crimes. It has been determined that operational and investigative activities and their component of operational and investigative prevention is an effective complex of measures for the prevention of crimes. Among the main problems of conducting operational and investigative prevention at the state border of Ukraine are difficulties with the implementation of operational and preventive recording. Based on the analysis of the capabilities of the State Border Guard Service of Ukraine regarding the use of databases, it was stated that they need to be modernized, and the use of products of analytical activities require the appropriate legal regulation. This should become an important ground for conducting operational and investigative prevention in the crime prevention system at the state border of Ukraine.

Keywords: operational and investigative activities, operational and investigative activities prevention, operational and investigative recording.

